

לכתוב על מה שמעבר

1. עין איה / ברכות ב / פרק תשיעי-הרואה / פז. ברכות נו/א

כמו שיש בכוחות הנפש הקבועים חילוף בין בני אדם, ישנם אנשים שמתחסיסם חזיונותיהם ע"פ היחש הפנימי שבהם, והם ע"פ רוב החוקרים ובעלי המוסר והמדות הטובות, מארי דחושבנא. ויש שמתחסיסם ביותר לערכם החיצוני של מראות עיניהם, כרוב המציירים ורודפי היופי החיצוני.

בעמים בכלל מובדל עם ד' ישראל לחדור בכל ענין ומחזה אל פנימיותו. ולעומתם יון, ובכלל בני יפת, הרודפים אחר התואר החיצוני והיופי המבריק...

2. שמונה קבצים א תרט.

כל הספרים כולם, בין בקודש בין בחול, וכל הידיעות הבאות לאדם מחוצה לו, אינם כי אם עוזרים לעורר את רוחו הפנימי, להוציא לאור על ידם את הגנוז במעמקיו.

3. שמונה קבצים ד קטו.

הספרות הנפרזה מצמצמת היא את המחשבה. חושב הסופר שכל מה שלא יוכל לכתוב אינו דבר חשוב שבכשרון, והוא מסיח ממנו את דעתו ואת נקודת רצונו. וחושב הקורא שחוג רעיונותיו צריך להיות מוגבל עם מה שיש בספר. ולא ידעו שניהם שהטוב והמעולה שבמחשבות, האור המחיה אותן, הוא אותו התוכן האצילי הטס באויר הרעיון, שאינו נתפס, ולא יוכל להכתב מעולם, ולא יכנס בגבולה של הספרות.

4. שמונה קבצים א עח.

כיצד מעלין ניצוצות הקדושה מעמקי הקליפות? מטהרים את הלב על ידי הדרכה של מוסר מושכל וטהור. מקדשים אותו על ידי רעיונות נעלים של דבקות בדי' ודעת ד', בתכלית הגובה שאפשר לאדם להשיג לפי שכלו וכח נשמתו. אחר כך משוטטים בכל מלא הרעיון המקיף את כל חדרי הנפש, ובכל הרעיונות והדעות המשוטטים בעולם, ומבחינים בכל מה שיש מהם לטובה, ומה שיש לרעה. גם באותם הרעיונות שכמה רשעים שמשו בהם לרעה, מדקדקים ומבחינים איזה קורטוב של טוב יש בהם. וכשמוציאים את הגרעין הטוב בתוך עמקי הרע, מחזיקים בו, מצחצחים אותו ומרחיבים אותו, ומוציאים מה שיש להוציא ממנו אל הפועל, ובזה הניצוץ עולה למקום קדשו.

5. שמונה קבצים ח קמז.

הצדיקים הגדולים מתעלים הם הרבה בקדושתם על ידי מה שמסתכלים לפעמים בעולם התוהו, באופני ידיעות הזרות, בדמיונות ארחות העבודות הזרות, וכל נבכי תעלוליהן. ומתוך הירידה לתהומות המחשכים הללו, מעלים פנינים יקרים, מסולאים בפז, שהם נעשים מילואים לעטרת קודש קודשים.

6. שמונה קבצים א קעו.

כל מה שהשפה יותר מתעשרת אצל בני אדם, והספרות מאמצת את כחה לגלות את כל הצפון, את כל הגיוני הנפש היותר כמוסים, וכל הציורים והחזיונות היותר מסובכים ועמומים, כן הולך החיוב ומתגדל על כל מי שכח בידו להרים את המסכים מהדעות היותר נשגבות, שעל ידן צורת האדם מתעלה, לעשות את חובתו. ולא עוד, אלא שכל פתוחו של כשרון הדיבור וההסברה הספרותית, סופו להביא לידי התעודה הנבואית של הפיכת שפה ברורה לכל העמים, לקרא כולם בשם ד'. אם כן הרינו רואים בפריחתה של הספרות גם כן הזרחת אורו של משיח בעולם. וההפרכה של פתוח השפה מתגלה היא בכל הענינים, בחול כבקודש, בטמא כבטהור.